

М. І. Карпа,

д. держ. упр., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-8141-4894>

Т. М. Кіцак,

к. держ. упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та публічної служби,
Національний університет "Львівська політехніка"

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-6710-8521>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.3.138

КОМПЕТЕНЦІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИНЦИПІВ І СТАНДАРТІВ

М. Karpa,

Doctor of Science in Public Administration, Professor,

Professor of the Department of Public Administration and Management, Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

T. Kitsak,

PhD in Public Administration, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Public Administration and Public Service, Lviv Polytechnic National University

COMPETENCE OF PUBLIC AUTHORITIES AND LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES IN THE CONTEXT OF DECENTRALISATION: INTRODUCTION OF EUROPEAN PRINCIPLES AND STANDARDS

У статті аналізується концепція децентралізації як основи реформування організації публічної влади в Україні. Зазначено, що децентралізація забезпечить доступність та належну якість державних послуг, а також надані рекомендації щодо вдосконалення законодавства України. Підтверджено пропозицію щодо визначення засад реформування організації публічної влади в Україні.

Метою зазначеної статті є аналіз концепції децентралізації як основи реформування системи публічної влади в Україні, а також розробка пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері адміністративно-територіального реформування.

Сформовано висновок, за яким в Україні варто спростити модель формування системи органів публічної влади з врахуванням принципів функціональної децентралізації відповідно до основних видів публічних послуг, які ними надаються. Варто також обмежити предмет взаємодії місцевих державних адміністрацій з органом місцевого самоврядування, звівши його до функції контролю за діяльністю муніципальних органів, а також комунікації між органами місцевого самоврядування та місцевими органами державної виконавчої влади. Взаємодія органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій має передбачати максимальне розмежування їхніх функцій.

The article analyses the concept of decentralization as a basis for reforming the organization of public authorities in Ukraine. It is noted that decentralization will ensure the availability and proper quality of public services, and recommendations for improving the legislation of Ukraine are provided. The author confirms the proposal to define the principles of reforming the organization of public authorities in Ukraine. The purpose of this article is to analyze the concept of decentralization as the basis for reforming the public authority system in Ukraine and to develop proposals for improving legislation in the area of administrative and territorial reform.

The author concludes that Ukraine should simplify the model of formation of the system of public authorities, taking into account the principles of functional decentralization in accordance with the main types of public services provided by them. It is also necessary to limit the scope of interaction between local state administrations and local self-government bodies to the function of controlling the activities of municipal bodies, as well as communication between local self-government bodies and local state executive authorities. Interaction between local self-government bodies and local state administrations should provide for maximum separation of their functions.

The introduction of European principles and standards for the activities of public administration bodies in Ukraine, based on the principles of good governance, is not an imperative for each individual state. Indeed, according to the established tradition in many European countries, local central executive authorities are independent in resolving issues related to the functioning of this institution. At the same time, it should be noted that the decentralization processes taking place in Ukraine involve the transfer of competence to lower levels of management, but our state must independently determine the degree of decentralization of management processes, taking into account the peculiarities of the administrative-territorial structure.

Ключові слова: децентралізація, публічне управління, реформа місцевого самоврядування, компетенція, територіальна громада, регіональний розвиток, місцевий розвиток, адміністративно-територіальний устрій.

Key words: decentralization, public administration, local self-government reform, competence, territorial community, regional development, local development, administrative and territorial structure.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Однією із основних функцій конституційної реформи, регламентованою Концепцією реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [1] є досягнення оптимального балансу повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади. Як зазначено в Концепції, доступність та належна якість публічних послуг забезпечується оптимальним розподілом повноважень між органами місцевого самоврядування та органами місцевої виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою відповідно до принципів децентралізації та субсидіарності [1] і в зазначеному контексті Конституція України відповідає західній доктрині реформи децентралізації. Управління здійснюють децентралізовані адміністративні органи, у тому числі і органи місцевого самоврядування. Децентралізація передбачає

передачу частини державних повноважень місцевим інституціям, які не підпорядковані державним структурам.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз проблем децентралізації здійснено у репрезентативних вітчизняних та міжнародних працях фахівців з державного управління у М.О. Баймуратова, В.І. Борденюка, Ю.В. Борисенко, В.К. Колпакова, В.В. Кравченко, А.Р. Крусян, Г.В. Макарова, А.О. Селіванова, Bullmann U., Bodo, B. & Brekke, J. K., Ноерман, J.-H. та інших дослідників. Водночас наявні дослідження зосереджені переважно на окремих аспектах децентралізації, у зв'язку з чим необхідним є комплексне та системне дослідження питань концепції децентралізації публічної влади в Україні.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою зазначеної статті є аналіз концепції децентралізації як основи реформування системи публічної

влади в Україні, а також розробка пропозицій щодо вдосконалення законодавства у сфері адміністративно-територіального реформування.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Відповідно до положень Конституції України органи місцевого самоврядування не належать до системи органів державної влади, водночас органи місцевого самоврядування є структурно та організаційно незалежними від органів державної влади [2]. Не зважаючи на те, що Конституція України виключає органи місцевого самоврядування з національної системи публічного управління за структурою та організаційним плануванням, органи місцевого самоврядування все ще зберігають суттєве та функціональне значення в системі державної влади. Органи місцевого самоврядування організаційно відокремлені від державної влади, але пов'язані з нею в усіх сферах діяльності.

Законодавство більшості країн сучасного світу розділяє повноваження органів державного управління в тій чи іншій формі на обов'язкові та вибіркові (добровільні).

До обов'язкових повноважень належать, як правило, життєво важливі для суспільства питання, яким надано загальнодержавне значення: забезпечення громадського порядку і безпеки, організація дошкільної, початкової, а іноді і середньої освіти населення, включаючи утримання будівель, шкіл, дитячих садків, спеціальних приміщень для дітей-інвалідів, територіальне планування, землеустрій, протипожежна охорона, водопостачання, водовідведення, очищення стічних вод, утилізація побутових відходів, контроль за забрудненням навколишнього середовища, охорона здоров'я, функціонування санітарних споруд, забезпечення населення електроенергією, газом і теплом, освітлення та прибирання вулиць, регулювання транспорту, утримання доріг, громадських кладовищ, організація обрядів, розвиток торгівлі та ринку тощо.

Обсяг передбачених законом обов'язкових повноважень може залежати від кількості населення відповідної територіальної одиниці. Наприклад, законодавство Венесуели передбачає, що кожне місто з населенням понад 1000 осіб має надавати такі послуги: питну воду, вуличне та будинкове освітлення, міські дороги, громадські туалети, освітні та медичні послуги. Крім того, у містах з населенням понад 5 тис. осіб також повинні бути передбачені очисні споруди, пожежні частини тощо [3].

Основний Закон про місцевий порядок Іспанії 1985 року (Ley de Regimen Local de 1985) належним чином відображає зазначений підхід. Держава зазвичай встановлює мінімальні стандарти обов'язкових послуг і контролює їх виконання, тим самим гарантуючи належний соціальний захист населення у разі неефективних дій або бездіяльності місцевої влади. У разі невиконання місцевими органами влади своїх законодавчих повноважень до них можуть бути застосовані наступні санкції: місцеві органи влади можуть бути зобов'язані відшкодувати завдані збитки; вони можуть бути позбавлені державних субсидій; відповідні функції можуть виконуватися під керівництвом вищого керівництва або можуть бути

передані відповідним спеціалізованим установам, а у деяких випадках місцеві ради можуть бути розформовані [4].

Місцеві органи влади здійснюють факультативні повноваження на свій розсуд, виходячи зі своїх фінансових можливостей. Вони, як правило, включають надання різних видів послуг населенню та організацію їхнього дозвілля: будівництво громадського житла, утримання будинків, створення муніципальних комунальних і побутових підприємств, організацію громадського транспорту, підтримку та обслуговування незахищених верств населення, призначення доплат до пенсій та допомоги, організація масових заходів, розвиток художньої діяльності, забезпечення роботи спортивних майданчиків, басейнів, театрів, бібліотек, облаштування прибудинкових територій тощо.

Стандарти факультативних послуг, навпаки, не встановлюються зверху, а формуються безпосередньо на місцях. Бодо В. (Bodo, V. & Brekke, J. K. & Hoerlman, J.-H. (2021)) зазначає, що конституційне законодавство деяких країн (Австрія, Німеччина, Фінляндія, Чехія, Японія) також наділяє органи місцевого самоврядування так званою "делегованою" компетенцією, близькою за функціональним призначенням до обов'язкової, тобто компетенцією, яка делегується їм вищестоящою владою.

Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [1] передбачає розширення повноважень органів місцевого самоврядування базового рівня на новій територіальній основі відповідно до їх кадрового, фінансового, інфраструктурного потенціалу та ресурсів.

Основними повноваженнями органів місцевого самоврядування на базовому рівні є забезпечення:

- місцевого соціально-економічного розвитку;
- розвитку місцевої інфраструктури, об'єктів соціального призначення, інформаційних мереж;
- планування розвитку території громади, вирішення питань розвитку території (відведення земельних ділянок, надання дозволів на будівництво, прийняття будівель в експлуатацію);
- благоустрій території, надання житлово-побутових послуг (централізоване водопостачання, опалення та водовідведення, вивезення та захоронення відходів, утримання будинків і споруд, ЖБК);
- організація пасажирських перевезень територією громади, утримання вулиць і доріг у густонаселених пунктах, громадська безпека;
- гасіння пожеж;
- управління загальноосвітніми, дошкільними та позашкільними навчальними закладами, надання екстреної медичної допомоги, первинна медико-санітарна допомога з метою профілактики захворювань, культурно-спортивний розвиток (утримання та організація будинків культури, бібліотек, клубів, стадіонів, спортивних майданчиків);
- соціальна допомога здійснюється через регіональні центри, адміністративні послуги — через ЦНАП [1].

За певним визначенням підходом (Jean-Baptiste Harguindeguy, Alistair Cole, Romain Pasquier (2021)) держава передає повноваження органам місцевого самоврядування, що діють на рівні адміністративно-терито-

ріального устрою, де ці повноваження можуть і зручно реалізуються з урахуванням людського, фінансового, інфраструктурного потенціалу та ресурсів, необхідних для їх виконання. З метою оптимізації розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на всіх рівнях адміністративно-територіального устрою необхідно забезпечити:

- удосконалення системи контролю за участю громадськості у прийнятті та реалізації управлінських рішень;

- достатню податкову базу для виконання органами місцевого самоврядування своїх повноважень з урахуванням об'єктивних критеріїв державного фінансування децентралізованих повноважень;

- утворення представницьких органів місцевого самоврядування із власними виконавчими органами на кожному адміністративно-територіальному рівні [6].

Відповідно до положень ст. 140 Конституції України, "місцеве самоврядування є правом територіальної громади — жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста — самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України" [2], однак незалежність не є абсолютною. Зокрема Дж. Тейлор (Taylor, J. (2006)) у своїй роботі передбачає рекомендації щодо контролю національної влади за роботою органів місцевого самоврядування, яка виконуються суворо у встановленому порядку і лише у випадках, передбачених конституцією чи законом [7, с. 18].

Нагляд має бути зведений до перевірки законності дій органів місцевого самоврядування з урахуванням принципу автономності цих установ. Ю.Борисенко зазначав, що "державна контролею діяльність органів місцевого самоврядування" [8, с. 45]. Це здійснюють центральні органи державної влади та їх представники (губернатори, комісари та ін.). Вони використовують різні форми такого контролю, аж до скасування інститутів місцевого самоврядування, усунення мерів і, в деяких країнах, розпуск муніципальних рад.

Вважаємо, що відповідальність за втручання у справи місцевого самоврядування мають нести органи центральної та місцевої влади, але оцінку правильності такого втручання, можливості перегляду рішення мають здійснювати незалежні органи, наприклад суди. Як зазначає Шевчук О. (Oksana Shevchuk (2021)) одна із гарантій незалежності місцевого самоврядування, її дотримання чи недотримання свідчить про те, наскільки реальною демократичною владою є місцеве самоврядування, як особлива форма децентралізації [9, с. 246].

Правовою основою європейського законодавства є принцип субсидіарності, послідовно викладений у Європейській хартії місцевого самоврядування, який визначає розподіл повноважень на різних рівнях публічної влади. Він є відправною точкою реалізації практичних дій, обумовлює певний ієрархічний механізм взаємодії (розподілу) влади на різних рівнях від центрального до місцевого чи локального, і може розглядатися як принцип теорії управління. При цьому делегування повноважень на більш високому рівні управління може здійснюватись тільки тоді, коли їх реалізація на нижчому рівні є неможливою.

У сучасній вітчизняній літературі вважається, що "першочерговим завданням є формування такої національної регіональної політики, метою якої є підвищення якості життя людини та закладення основи для саморозвитку кожного регіону з урахуванням враховувати його властиві характеристики" [10, с. 23].

Як справедливо зазначає А.А. Пухтецька: "не можна не погодитись із цими твердженнями, адже в європейських країнах в організації держави, особливо виконавчої влади, домінує принцип поділу влади" [11, с. 113].

Принцип децентралізації має дві основні форми: територіальну або політичну децентралізацію та функціональну або технічну децентралізацію. Елементами територіальної або політичної децентралізації є:

- держава формально визнає існування адміністративно-територіальних утворень;

- надання статусу юридичної особи адміністративно-територіальним утворенням;

- делегування окремих повноважень держави відповідним децентралізованим органам влади на підставі закону;

- обрання представницьких органів влади на виборній основі.

Функціональна або технічна децентралізація має такі елементи:

- виділення певного виду діяльності із загального обсягу публічної діяльності (наприклад, у Франції функціональна децентралізація представлена поділом певної кількості публічних видів діяльності відповідно до послуг, що надаються органами державного управління, що називається децентралізацією за послугами);

- делегування повноважень щодо регулювання такої діяльності окремому спеціалізованому органу (організації);

- надання статусу юридичної особи відповідним децентралізованим органам влади [12].

З цього приводу поділяємо позицію А.А. Пухтецької, яка зазначає, що "визначення в законодавстві вимог додержання принципу функціональної децентралізації сприяє:

- удосконалення організації адміністративної системи в цілому;

- доступності державних та інших адміністративних послуг для громадян та інших фізичних осіб;

- участі суб'єктів приватного права у здійсненні певних повноважень публічної адміністрації, оскільки в Україні застосовуються положення, рекомендовані Радою Європи, та досвіду основних європейських країн щодо участі суб'єктів приватного права" [11, с. 114].

Щодо аспектів компетенції, на які поширюється принцип децентралізації повноважень, слід зазначити, що в європейських країнах органи державного управління загалом розподіляють свою компетенцію за основними видами публічних (у тому числі адміністративних) послуг (тобто домінує децентралізація функцій), які ними надаються.

Сьогодні такі європейські країни, як Швеція, Португалія та Греція, розвиваються в напрямі децентралізації. Ідея фіскальної автономії, згідно з якою місцеві бюджети формуються та утримуються з місцевих податків, а не за рахунок центру, прижилася на всьому

континенті. Європейські чиновники кажуть, що місцева влада підзвітна не лише виборцям, а й платникам податків [11, с. 22].

Сучасна політико-правова реальність доводить, що Україна потребує децентралізації управління, що можливо тільки в процесі реформування місцевого самоврядування з одночасним проведенням адміністративно-територіальної реформи. Недосконалість системи місцевого самоврядування в Україні, та її невідповідність європейським стандартам зумовлює необхідність пошуку шляхів її реформування.

Варто зазначити, що кожна західноєвропейська країна прийняла власний підхід і встановила власну модель регіоналізації чи децентралізації, а порівняльний аналіз цих моделей показує на те, що:

— по-перше, жодна із зазначених держав, які сформували нові відносини між центром і регіонами, не стала на шлях федералізації, тобто побудова федеративної держави не є формально оголошеною метою;

— по-друге, всі моделі регіоналізації більш-менш асиметричні, а тому держава не ставить за мету встановлення єдиного алгоритму взаємовідносин національного центру з усіма регіонами.

Враховуючи подані аргументи, зробимо такі висновки. По-перше, є вагомі підстави припускати, що вибір сучасних моделей регіоналізації тісно пов'язаний з історичними стратегіями територіально-політичного будівництва тієї чи іншої європейської національної держави. По-друге, у кожній країні є "двигун" регіоналізації — регіони з розвинутою політичною культурою та високою регіональною самосвідомістю, які найбільш активно й послідовно виступають за новий баланс у розподілі регіональної та центральної влади.

Модель регіоналізації Великобританії має спеціальну назву — деволюція. Децентралізація — це процес перерозподілу політичної влади, а також поступове делегування влади зверху вниз для встановлення власної політичної системи в регіоні або розширення повноважень існуючих політичних систем. Програма деволюції органів державної влади Сполученого Королівства передбачає відхід від централізованого національного регулювання основоположних принципів місцевого самоврядування, щоб нагляд за його впровадженням покладався на парламент Шотландії.

З урахуванням можливостей кожного населеного пункту обирається організаційна форма та деякі інші ознаки, відповідно до яких здійснюється місцеве самоврядування. Це дозволяє муніципальному управлінню держави диверсифікувати та задовольнити потреби кожної територіальної громади відповідно до її розміру, історичних особливостей, потреб тощо [13, с. 627]. Вважаємо, що реформа децентралізації впливає з таких основних інституційних принципів розподілу влади: принципу децентралізації та принципу деконцентрації.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, вважаємо, що в Україні варто спростити модель формування системи органів публічної влади з врахуванням принципів функціональної децентралізації відповідно до основних видів публічних послуг, які ними надаються.

Слід також обмежити предмет взаємодії місцевих державних адміністрацій з органом місцевого самоврядування, звівши його до функції контролю за діяльністю муніципальних органів, а також комунікації між органами місцевого самоврядування та місцевими органами державної виконавчої влади. Взаємодія органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій має передбачати максимальне розмежування їхніх функцій.

Запровадження європейських принципів і стандартів діяльності органів державного управління в Україні, заснованих на принципах належного врядування, не є імперативом для кожної окремої держави. Адже за традицією, що склалася в багатьох європейських державах місцеві органи центральної виконавчої влади є самостійними у вирішенні питань пов'язаних із функціонуванням зазначеного інституту. При цьому варто звернути увагу на те, що процеси децентралізації, які відбуваються в Україні передбачають передачу компетенції на нижчі рівні управління, проте наша держава самостійно повинна визначити ступінь децентралізації управлінських процесів із урахуванням особливостей адміністративно-територіального устрою.

Література:

1. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (дата звернення: 05.01.2024).
2. Конституція України : Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 05.01.2024).
3. Shaoling Chen, Qing Gao, Qing Peng, Haisheng Yang, Government-decentralized power: Measurement and effects, *Emerging Markets Review*. 2021. Vol. 48. ISSN 1566-0141. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2020.100769>.
4. Ley de Regimen Local de 1985. URL: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5392>
5. Bodo, B. & Brekke, J. K. & Hoepman, J.-H. (2021). Decentralisation: a multidisciplinary perspective. *Internet Policy Review*. Vol.10(2). <https://doi.org/10.14763/2021.2.1563>.
6. Jean-Baptiste Harguindeguy, Alistair Cole, Romain Pasquier. The variety of decentralization indexes: a review of the literature. *Regional and Federal Studies*. 2021. 31 (2). pp.185—208.
7. Taylor, J. (2006). *A Survival Guide for Project Managers* Second Edition. American Management Association AMACOM, 1—20.
8. Борисенко, Ю. (2022). Досягнення та виклики реформування місцевого самоврядування в Україні. *Аспекти публічного управління*, 10 (3), 42—50. <https://doi.org/10.15421/152218>.
9. Oksana Shevchuk (2021). The concept of administrative and legal support of the state information security of Ukraine in the field of prevention of corruption. *Visegrad Journal on Human Rights*. Vol. 3/2021. P. 243—248. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2021/10/VJHR_3_2021-Last.pdf

10. Борденюк В. І. Децентралізація державної влади і місцевого самоврядування: поняття, суть та форми (види). Право України. 2005. № 1. С. 21—25.

11. Пухтецька А. А. Європейські принципи адміністративного права: [моногр.] / А. А. Пухтецька. — За ред. д.ю.н., проф. В. Б. Авер'янова. Вид. друге, доопрац. і доповн. К.: Логос, 2014. — 237 с.

12. Khan, S. A. (2021). Decentralization and Service Delivery Constraints: Evidence from Northern Pakistan. SAGE Open, 11 (1). URL: <https://doi.org/10.1177/2158244021994505>.

13. Kun, T. and Pardos-Prado, S. (2021), Corruption and Support for Decentralization. European Journal of Political Studies, 60: 625—647. URL: <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12420>.

14. Карпа М. І. (2017). Межі компетенції суб'єктів публічної служби: особливості визначення. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. Вип. 2 (33). С. 109—116.

15. Карпа М. І. (2017). Предметна компетенція органів публічної влади. Актуальні проблеми державного управління. 2017. Вип. 3 (71). 182 с. С. 50—56.

10. Bordeniuk, V.I. (2005), "Decentralization of state power and local self-government: concepts, essence and forms (types)", Pravo Ukrainy, vol. 1, pp. 21—25.

11. Pukhtets'ka, A.A. (2014), Yevropejs'ki pryntsypy administratyvnoho prava [European principles of administrative law], Lohos, Kyiv, Ukraine.

12. Khan, S.A. (2021), "Decentralization and Service Delivery Constraints: Evidence from Northern Pakistan", SAGE Open, vol. 11 (1). <https://doi.org/10.1177/2158244021994505>.

13. Kun, T. and Pardos-Prado, S. (2021), "Corruption and Support for Decentralization", European Journal of Political Studies, vol. 60: 625—647. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12420>.

14. Karpa, M.I. (2017), "Competency-based limits of public service subjects: features of determination", Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriadiuvannia, vol. 2 (33), pp. 109—116.

15. Karpa, M.I. (2017), "Subject-matter competence of public authorities", Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia, vol. 3 (71), pp. 50—56.

Стаття надійшла до редакції 15.01.2024 р.

References:

1. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014), Resolution "The concept of reforming local self-government and territorial organization of power in Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (Accessed 05.01.2024).

2. Verkhovna Rada of Ukraine (1996), "The Constitution of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed 05.01.2024).

3. Shaoling, Chen, Qing, Gao, Qing, Peng and Haisheng, Yang, (2021), "Government-decentralized power: Measurement and effects", Emerging Markets Review, vol. 48. <https://doi.org/10.1016/j.ememar.2020.100769>.

4. State Agency Official State Gazette (1985), "Ley de Regimen Local de 1985", available at: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5392> (Accessed 05 Jan 2024).

5. Bodo, B. Brekke, J.K. and Hoepman, J.-H. (2021), "Decentralisation: a multidisciplinary perspective", Internet Policy Review, vol. 10 (2). <https://doi.org/10.14763/2021.2.1563>.

6. Harguindeguy, J.-B. Cole, A. and Pasquier, R. (2021), "The variety of decentralization indexes: a review of the literature", Regional and Federal Studies, vol. 31 (2), pp. 185—208.

7. Taylor, J. (2006), A Survival Guide for Project Managers Second Edition, American Management Association AMACOM, pp. 1—20.

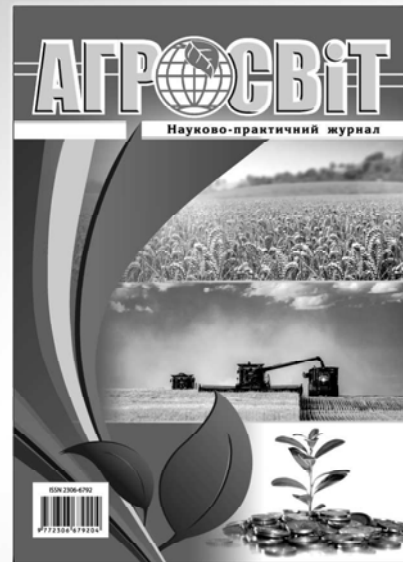
8. Borysenko, Yu. (2022), "Achievements and Challenges of Local Self-Government Reform in Ukraine", Aspekty publicnogo upravlinnia, vol. 10 (3), pp. 42—50. <https://doi.org/10.15421/152218>.

9. Shevchuk, O. (2021), "The concept of administrative and legal support of the state information security of Ukraine in the field of prevention of corruption", Visegrad Journal on Human Rights, vol. 3/2021, pp. 243—248, available at: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2021/10/VJHR_3_2021-Last.pdf (Accessed 05 Jan 2024).

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292